

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2002-2003

25 maart 2003

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN, HUISVESTING EN STEDELIJK BELEID

Vraag om uitleg van de heer Dirk De Cock tot de heer Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over fiscale maatregelen ter ondersteuning van renovatie en de bouw van huurwoningen

Vraag om uitleg van de heer Johan De Roo tot de heer Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over stimulerende maatregelen voor de Vlaamse bouwsector

Vraag om uitleg van de heer Carl Decaluwe tot de heer Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over de brandveiligheid in sociale woonprojecten

Vraag om uitleg van de heer Cis Schepens tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, over de deelname van ambtenaren van de administratie Binnenlandse Aangelegenheden, inbegrepen de provinciale afdelingen, aan examenjury's voor personeel van lokale en regionale besturen

Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Stedelijk Beleid

Dinsdag 25 maart 2003

VOORZITTER : De heer Jan Penris

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 14.20 uur.*

Vraag om uitleg van de heer Dirk De Cock tot de heer Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over fiscale maatregelen ter ondersteuning van renovatie en de bouw van huurwoningen

Vraag om uitleg van de heer Johan De Roo tot de heer Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over stimulerende maatregelen voor de Vlaamse bouwsector

De voorzitter : Aan de orde zijn de samengevoegde vragen van de heer De Cock tot de heer Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over fiscale maatregelen ter ondersteuning van renovatie en de bouw van huurwoningen, en van de heer De Roo tot minister Gabriels, over stimulerende maatregelen voor de Vlaamse bouwsector.

De heer De Cock heeft het woord.

De heer Dirk De Cock : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, naar aanleiding van de jaarlijkse organisatie van Batibouw – ondertussen reeds 4 weken geleden – maakte de federale regering kenbaar dat er een akkoord is bereikt om de verhoging van het kadastraal inkomen na een renovatie in zogenaamde achtergestelde wijken te bevriezen voor een periode van 6 jaar. Over deze maatregel zou nog voor de ontbinding van het federale parlement worden gestemd. Ook zou worden voorzien in een belastingaftrek voor investeringen in panden in de achtergestelde stadswijken. Deze maatregelen zouden de federale schatkist 2,6 miljoen euro kosten en moeten renovaties aan-

moedigen. De bevroering van de belasting van het KI voor een bepaalde periode zou ook navolging kunnen krijgen op gewestelijk en gemeentelijk niveau.

Ook vanuit wetenschappelijke hoek werd een interessant denkspoor naar voren geschoven. Zo wordt gepleit voor het geven van grote fiscale kortingen aan personen die investeren in de bouw van een huurwoning en die woning vervolgens verplicht verhuren aan bepaalde doelgroepen tegen een vooraf bepaalde prijs. Een dergelijk systeem zou gangbaar zijn in Duitsland en daar reeds vruchten afwerpen.

Mijnheer de minister, hoe staat u – en de Vlaamse regering – tegenover een aanvulling van de nieuwe federale maatregel op het niveau van het Vlaams Gewest ?

Wat is het kostenplaatje dat vasthangt aan de eventuele aanvulling van deze maatregel op Vlaams niveau ?

Hoe staat u tegenover het Duitse systeem waarbij de bouw van huurwoningen op de privé-markt wordt gestimuleerd ?

Is dit systeem geen goede aanvulling op het Vlaams sociaal woonbeleid in die zin dat men er kan in slagen ook de privé-sector in te schakelen in een woonbeleid dat dan ten goede komt aan de noden van de lagere inkomensgroepen ?

De voorzitter : Collega's, vooraleer het woord te geven aan de heer De Roo wens ik eerst de heer Daelman in ons midden te verwelkomen. (*Applaus*)

De heer De Roo heeft het woord.

De heer Johan De Roo : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, mijn vraag sluit per-

De Roo

fect aan bij die van de heer De Cock, in die zin dat ook ik mijn inspiratie heb opgedaan naar aanleiding van Batibouw.

Inderdaad, ter gelegenheid van de prestigieuze bouwbeurs Batibouw kondigde federaal minister van Financiën Reynders op een persconferentie een reeks nieuwe voordelen aan voor verbouwers. Zo komt er een belastingvermindering voor duurzaam verbouwen en voor bepaalde bijkomende maatregelen zal een BTW-tarief van 6 percent gelden. Wie een woning van minstens 15 jaar oud bezit en in een achtergestelde stadsbuurt woont, zal straks na renovatie kunnen genieten van een belastingvermindering tot 500 euro. Er komt ook een bevriezing van het kadastraal inkomen gedurende 6 jaar na renovatie van in achtergestelde stedelijke zones gelegen woningen, winkels of kantoren, enzovoort. Dit alles is dus bijzonder interessant en aangenaam nieuws.

Met de verschillende federale maatregelen die de bouwsector – een sector die steeds heel belangrijk is geweest voor de be- en verwerkende nijverheid, al was het maar op grond van de toelevering naar die bouwsector, met ook ten aanzien van de andere sectoren een belangrijk cumulatief werkgelegenheidseffect – nu moeten aanzwengelen, lijkt de Vlaamse overheid enigszins achter te blijven. Eind september 2002 schafte de Vlaamse regering de bouw- en renovatiepremie af en intussen kwam er van Vlaamse kant niets nieuws uit de bus.

Mijnheer de minister, bereidt u maatregelen voor om de Vlaamse bouwsector aan te zwengelen ?

De federale overheid wil het kadastraal inkomen gedurende 6 jaar bevriezen voor renovaties in bepaalde stedelijke gebieden. Toch betekent de federale beslissing niet dat ook de gewesten en gemeenten hun KI bevriezen. Zal de Vlaamse regering het federale voorbeeld volgen in de achtergebleven gebieden ? Deze vraag betreft het inkomen van het gewest. Ik hoop dat de gemeenten daarover nog steeds zelf kunnen beslissen.

Welke stadsbuurten komen hiervoor in aanmerking ? Wie brengt de achtergestelde stadsbuurten in kaart en welke criteria worden hiervoor gebruikt ? Waarom komen opnieuw enkel steden in aanmerking ? Is het niet logischer dat, als er maatregelen worden genomen, die overal worden genomen, om het gelijkheidsbeginsel niet nog eens te schenden ?

De voorzitter : Minister Gabriëls heeft het woord.

Minister Jaak Gabriëls : Mijnheer de voorzitter, ter gelegenheid van Batibouw komen altijd bepaalde zaken extra in het nieuws. Of we ons daarop moeten toespitsen is een andere vraag. Ik denk dat we met structurele maatregelen verder geraken dan met occasionele maatregelen op basis van een manifestatie.

De federale fiscale maatregelen hebben betrekking op de personenbelasting en niet op de onroerende voorheffing. Die fiscale maatregelen zijn in de eerste plaats bedoeld om de mensen aan te moedigen om te renoveren. Het Vlaams Gewest kan deze maatregel inderdaad navolgen, maar dat behoort niet tot mijn bevoegdheid. Minister Van Mechelen is daarvoor bevoegd. Er werden reeds initiatieven aangekondigd binnen de Vlaamse regering inzake het bevriezen van het kadastraal inkomen gedurende 5 jaar, wanneer leegstaande of verkrotte woningen worden gerenoveerd. Dat is een aanvulling op wat op federaal niveau kan gebeuren.

Over de kosten kan ik evenmin duidelijkheid verschaffen. Ook daarvoor is minister Van Mechelen bevoegd.

Mijnheer De Cock, u verwijst naar het Duitse systeem. Dat bestaat er inderdaad uit dat men via fiscale kortingen objectsubsidies toekent aan particuliere eigenaars-verhuurders die hun woning gedurende minimaal 20 jaar sociaal verhuren. Na die termijn komt die woning wel op de privé-huurmarkt terecht. Duitsland heeft en ondersteunt een omvangrijke privé-huurmarkt die groter is dan de sociale huurmarkt en ook groter is dan het segment eigen woningen. Dit Duitse systeem wordt momenteel onder de loep genomen in een vergelijkende studie van de huurmarkt in België en zijn buurlanden.

De voor- en nadelen van dit Duitse systeem zullen in dat onderzoek worden bestudeerd, evenals de mogelijkheden die zo'n systeem kan bieden voor de Vlaamse woonmarkt. De samenwerking tussen de privé- en publieke sector heb ik in de eerste plaats gerealiseerd via de PPS-constructie. Ik hoop dat dit wegen zal openen die de voordelen van andere systemen kunnen toepassen.

Ook het instrument van de sociale verhuurkantoren, via dewelke privé-eigenaars hun doelgroepen bereiken, sluit hierbij aan. Dit instrument bestaat reeds een vijftal jaar en beheerde 2.786 woningen in 2001, waarvan 75 percent privé-woningen waren.

Gabriels

De federale fiscale maatregelen hebben de bedoeling om de burger aan te moedigen tot renovatie. Een neveneffect van die maatregel is dat de bouwsector hierdoor kan worden gestimuleerd. Het totale investeringsprogramma van deze legislatuur voor de realisatie van sociale huur- en koopwoningen op jaarbasis werd meer dan verdubbeld. Op het einde van de vorige legislatuur bedroeg het investeringsvolume 125 miljoen euro. Momenteel bedraagt het investeringsvolume 300 miljoen euro.

De resultaten blijven niet uit. Wanneer we de PPS-formule in deze commissie in detail bespreken, zal ik aan de hand van concrete cijfers aantonen dat we het vooropgestelde tijdschema wel degelijk respecteren.

Wat de vraag over het kadastraal inkomen betreft, zou ik hier graag verwijzen naar het antwoord dat ik net op de vraag van de heer De Cock heb gegeven. Het Vlaams Gewest zou deze maatregel kunnen overnemen. Het spreekt vanzelf dat ik hierover eerst overleg met de betrokken actoren moet plegen. Dergelijke ingrepen hebben immers belangrijke gevolgen voor de Vlaamse steden en gemeenten. Dit overleg moet verwijten van de voorzitter van de VVSG aan mijn adres voorkomen.

In eerste instantie behoort deze materie tot de bevoegdheden van minister Van Mechelen. Binnen de Vlaamse regering is in dit verband een afspraak met minister Van Grembergen gemaakt. Om nieuwe problemen te voorkomen, wordt elk reglement op de eventuele repercussies voor de steden en gemeenten goetotst. Dit lijkt me vrij logisch.

De federale wetswijziging maakt onder meer gewag van achtergestelde buurten. Zolang dit nog niet in een KB is gepreciseerd, kan ik hierover nog geen concretere informatie verstrekken. Ik weet nog niet over welke buurten het precies gaat.

Deze maatregel is er gekomen op voorstel van de federale regeringscommissaris voor het stedenbeleid. Ik weet niet waarom uitsluitend steden in aanmerking komen en waarom de maatregel vooral op het stedelijk belang is gericht. Ik veronderstel dat dit iets te maken heeft met de omvang van de problemen in de steden.

Ik ben het eens met de heer De Roo wanneer hij stelt dat deze maatregel zou moeten worden uitgebreid. Deze problemen doen zich immers overal voor. Dat de problemen in steden met een groten-deels geagglomereerde bevolking vaak de pan uit-

rijzen, betekent niet dat ze zich in de andere gemeenten niet voordoen. Zolang deze maatregel nog niet in een KB is gepreciseerd, kan ik hier echter niet veel meer over zeggen.

Net als de heer De Roo, ben ik van mening dat we dit zo ruim mogelijk moeten toepassen. Dit zou de resultaten zeker ten goede komen. We mogen ons niet tot enkele steden beperken. We moeten dit openstellen voor het volledig stedelijk en gemeentelijk weefsel in Vlaanderen.

De voorzitter : De heer De Cock heeft het woord.

De heer Dirk De Cock : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik overweeg een bijkomende vraag om uitleg te stellen aan minister Van Mechelen over de fiscale repercussies.

De voorzitter : De heer De Roo heeft het woord.

De heer Johan De Roo : Ook ik dank u voor uw antwoord, mijnheer de minister. Het gaat hier om een federale wet die ondertussen is goedgekeurd. *(Opmerkingen van minister Jaak Gabriels)*

Tot mijn verrassing hebt u daarnet verklaard dat de federale maatregel enkel op de personenbelasting slaat. Dit betekent dat het kadastraal inkomen voor de aangifte van de personenbelasting zou worden bevroren voor mensen die kunnen bewijzen dat ze, onder bepaalde voorwaarden, hun woning hebben gerenoveerd. Volgens u betreft het hier geen bevroering van de onroerende voorheffing. Mijns inziens staat in het programmadecreet 2003 evenwel te lezen dat renovatiewerken die een verhoging van het kadastraal inkomen tot gevolg hebben tot een vrijstelling van de onroerende voorheffing leiden. Dit is uiteraard een Vlaamse maatregel. *(Opmerkingen van minister Jaak Gabriels)*

Het kadastraal inkomen van een gerenoveerde woning wordt aangepast. Wat de aangifte van de personenbelasting betreft, blijft het oorspronkelijk kadastraal inkomen behouden of wordt het nieuw kadastraal inkomen gedurende 6 jaar bevroren.

Minister Jaak Gabriels : Dat is mogelijk. Ik wacht alleszins op de publicatie van het KB in het Belgisch Staatsblad.

De heer Johan De Roo : De getroffen maatregelen moeten worden uitgebreid. Alle steden en gemeenten moeten hiervan gebruik kunnen maken. Het onderscheid tussen steden en gemeenten is bijzonder betwistbaar. Huisvestingsproblemen en inko-

De Roo

mensproblemen doen zich zowel in de stedelijke gebieden als in de buitengebieden voor. Voor de buitengebieden is de ingeslagen weg nefast. Steeds weer treft de overheid maatregelen die enkel voor de stedelijke gebieden gelden.

Ik hoop dat de plattelandsbewoners ooit eens zullen opstaan en op straat zullen komen om hiertegen te protesteren. Zij krijgen immers steeds meer de indruk dat ze enkel nog goed zijn om hun belastingen correct te betalen. In bepaalde stedelijke gebieden worden de belastingen momenteel zelfs niet meer gecontroleerd. Enkel algemene maatregelen, die zowel voor de stedelijke gebieden als voor de buitengebieden gelden, kunnen deze frustratie doen verdwijnen. Ik ben blij, mijnheer de minister, dat u dezelfde mening bent toegedaan.

Minister Jaak Gabriels : Tijdens de vorige legislatuur is het Mercuriusprogramma in het leven geroepen. Hoewel het hier een heel ander domein betreft, zal ik binnenkort over een programma beschikken dat ik Mercurius-bis zou willen noemen. Dit programma zal worden uitgebreid, zodat elke centrumgemeente hiervoor in aanmerking zal komen. Ik weiger nog langer te voorzien in programma's waarop slechts enkele gemeenten een beroep kunnen doen. U hebt gelijk. Ik ben het voor 100 percent met u eens.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Carl Decaluwe tot de heer Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over de brandveiligheid in sociale woonprojecten

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Decaluwe tot de heer Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over de brandveiligheid in sociale woonprojecten.

De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, een paar weken geleden werd het hele land opgeschrikt door een nogal spectaculaire brand in een sociaal wooncomplex tijdens de nacht van woensdag 19 op donderdag 20

februari in Bergen, Wallonië. De menselijke tol van de ramp was niet gering, want 7 mensen verloren het leven en 23 mensen liepen verwondingen op. Een week later brak bij toeval ook brand uit in een sociaal wooncomplex te Kortrijk. Dat feit heeft enkel de regionale media gehaald, want er vielen gelukkig geen slachtoffers.

Na de brand in Bergen werden in de media vragen gesteld over het brandgevaar in grote sociale wooncomplexen in Vlaanderen. Daartoe werden onder meer in Leuven een aantal zaakvoerders ondervraagd over de toestand na de verbouwingen.

Onmiddellijk werd erop gewezen dat de in het bewuste gebouw aanwezige voorzieningen zoals brandalarmen, compartimenteringen en brandblusapparaten zeer veel te wensen overlieten. Bovendien werd vastgesteld dat die voorzieningen door vandalen onklaar werden gemaakt.

Uw Brusselse collega bevoegd voor Huisvesting, stelde dat de brandveiligheid in de sociale huisvestingssector ook in Brussel zorgwekkend is. Het is dan ook logisch dat we ons afvragen wat de toestand in Vlaanderen is. In heel wat Vlaamse steden bevinden zich immers grote sociale wooncomplexen die nu worden verbouwd omwille van een aantal basiskwaliteitsnormen. Dat is het geval in Antwerpen en Gent. Op welke wijze wordt bij verbouwingen, vooral aan hoogbouw, rekening gehouden met de brandveiligheid ? Kunnen de Vlaamse sociale woonprojecten, zeker de grote hoogbouwprojecten, als veilig worden beschouwd ?

Mijnheer de minister, welke richtlijnen hebt u aan de bouwheren van sociale woonprojecten gegeven, om te wijzen op de absolute noodzaak om de nodige voorzieningen op het vlak van brandveiligheid in te bouwen ?

Welke maatregelen hebt u genomen om de brandveiligheid te garanderen in sociale woonprojecten die dateren van vóór de wetgeving die minimale voorzieningen oplegt ? Werden de socialehuisvestingsmaatschappijen die eigenaar zijn van oudere complexen, er reeds toe aangezet om de nodige veiligheidsvoorzieningen te realiseren ? Kan dit een topprioriteit worden in de financierings- en investeringsprogramma's ? Acht u een doorlichting van het socialewoningenpatrimonium op het vlak van brandveiligheid aangewezen ?

Welke maatregelen werden genomen om de vernietiging van brandblusapparaten door vandalisme te voorkomen ? Uit gesprekken met zaakvoerders

Decaluwe

blijkt dit immers hier en daar voor problemen te zorgen.

De voorzitter : Minister Gabriels heeft het woord.

Minister Jaak Gabriels : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, voor ik de vragen beantwoord, wil ik erop wijzen dat uit de antwoorden zal blijken dat de hele zaak is gelinkt aan de federale bevoegdheden. Een groot deel van de reglementeringen terzake wordt immers door de federale overheid vastgelegd en wij moeten ons erop richten. Uiteraard is samenwerking van het allergrootste belang, maar het is vooral belangrijk om geen twee soorten afzonderlijke richtlijnen uit te vaardigen. Vlaanderen is terzake trouwens niet rechtstreeks bevoegd.

Mijnheer Decaluwe, u vroeg welke richtlijnen ik heb gegeven aan de bouwheren van sociale woonprojecten om hen te wijzen op de absolute noodzaak van brandveiligheidsvoorzieningen. De richtlijnen over brand, preventie van brand en de eisen waaraan een gebouw moet voldoen, werden opgenomen in het geldende KB. De meest recente regelgeving is het KB tot wijziging van het KB van 7 juli 1994 en tot vaststelling van de basisnormen voor de preventie van brand en ontploffing waaraan de nieuwe gebouwen moeten voldoen.

In België is de federale overheid bevoegd om de basisnormen uit te vaardigen. In werkelijkheid gaat het niet over normen, maar over een wet. De basisnormen zijn van toepassing op alle nieuwe gebouwen en op nieuwe constructies. De renovaties die een wijziging van structurele elementen inhouden en een uitbreiding van de bestaande constructies, vallen eveneens onder de term 'nieuwe gebouwen'. In de praktijk zijn de basisnormen van toepassing op al dan niet publiek toegankelijke gebouwen waarvan de bouwvergunning dateert van na 31 december 1997. De wijziging van het KB werd expliciet opgenomen in het huidig lastenboek 'ABC 2001' van de VHM.

Specifiek Vlaams is de kwaliteitsbewaking die werd opgenomen in het besluit van de Vlaamse regering van 6 oktober 1998 betreffende kwaliteitsbewaking, het recht van voorkoop en het sociaal beheersrecht van woningen. Zo moet sindsdien elke woning, zoals opgenomen in de Vlaamse Wooncode, voldoen op het vlak van elementaire veiligheids-, gezondheids- en woonkwaliteitsvereisten. De specifieke parameterindicatie voor ernstig

risico op onder meer ontploffingsgevaar en brand is opgenomen in het technisch verslag van het onderzoek naar de kwaliteit van de woning.

U vroeg ook of we maatregelen hebben genomen om brandveiligheid te garanderen. De eisen die worden gesteld in het KB zijn van toepassing op de nieuwe gebouwen, op renovatie en op uitbreiding.

Met renovatie bedoelt men de werkzaamheden die de structurele elementen van het gebouw wijzigen. Met uitbreiding bedoelt men de werkzaamheden die een vergroting van de bestaande constructie betekenen. Enkel wanneer het initiatief uitgaat van socialehuisvestingsmaatschappijen zijn ze genoodzaakt zich te houden aan de wet van 19 december 1997. Een doorlichting van de bestaande woningvoorraad zal terzake weinig nieuws aan het licht brengen. De bestaande woningen die nog niet gerenoveerd zijn, vallen niet onder het huidige KB. De gebouwen die wel worden gerenoveerd moeten voldoen aan dit KB. Wat betreft de renovatienood of de renovatievooruitzichten zijn we ons meer dan bewust van de omvang en de financiële implicaties daarvan.

U vroeg welke maatregelen werden genomen om de vernietiging van brandblusapparaten door vandalisme te voorkomen. In alinea 6, bijlage 4 van het voornoemde KB lezen we dat de toestellen die een menselijke interventie vergen worden aangebracht op zichtbare of helder aangeduide plaatsen die in alle omstandigheden vrij bereikbaar zijn. Ik citeer dit artikel verder : 'Ze bevinden zich onder meer nabij de uitgangen, op overlopen en in gangen en worden derwijze aangebracht zodat ze de circulatie niet kunnen hinderen en niet kunnen worden beschadigd of aangestoten. De buiten geplaatste toestellen worden desnoods tegen alle weersomstandigheden beschermt.'

Het beschermen van deze toestellen tegen vrijwillige beschadiging of misbruik is vrijwel niet mogelijk, daar ze een vrij grote beschikbaarheid, bereikbaarheid en zichtbaarheid moeten hebben, vooral dan in geval van nood. Ook hier pleit ik ervoor om de socialehuisvestingsmaatschappijen meer te responsabiliseren en hen een grotere inspraak te geven inzake maatregelen wanneer kan worden vastgesteld wie verantwoordelijk is voor een dergelijk vandalisme. Studies en de ervaring tonen aan dat te technologische preventieve maatregelen geen oplossing bieden en de situatie vaak alleen maar verergeren. Met plaatselijke inventiviteit moet men in staat zijn om dit soort vandalenstreken te voorkomen.

De voorzitter : De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw gedetailleerde antwoord. Vorige week heb ik toevallig ook een antwoord gekregen op een parlementaire vraag over de toestand van het patrimonium in zijn geheel. Men doet terzake de nodige inspanningen, ook onder uw impuls. U kunt beschikken over een soort inventaris van wat er nog moet gebeuren. Via de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij moet u in staat zijn om de grootste noden inzake brandveiligheid en veiligheid zo snel mogelijk in kaart te brengen en er de nodige middelen voor te zoeken. Het is immers steeds beter preventief op te treden dan te wachten tot er iets gebeurt. Ik pleit er dus voor dat men zo snel mogelijk uitzoekt waar de nood acuut is bij het bestaande patrimonium en de bouwmaatschappijen, desnoods via de VHM, de opdracht geeft zich zo snel mogelijk aan te passen aan de door u veroemde wetgeving.

De voorzitter : Minister Gabriels heeft het woord.

Minister Jaak Gabriels : Ik zal onmiddellijk de richtlijn geven aan de betrokken huisvestingsmaatschappijen dat ze dit als een belangrijke prioriteit moeten beschouwen. Alles wat er sinds 1997 is gebeurd zou normaliter geen probleem mogen vormen. Wat voor die datum is gebeurd moeten we natuurlijk wel in de gaten houden. U hebt gelijk wanneer u zegt dat we beter kunnen voorkomen dan genezen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Cis Schepens tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, over de deelname van ambtenaren van de administratie Binnenlandse Aangelegenheden, inbegrepen de provinciale afdelingen, aan examenjury's voor personeel van lokale en regionale besturen

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Schepens tot de heer Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, over de deelname van ambtenaren van de administratie Binnenlandse Aangelegenheden, inbegrepen de provinciale afdelingen, aan examenjury's voor personeel van lokale en regionale besturen.

De heer Schepens heeft het woord.

De heer Cis Schepens : Mijnheer de minister, uw brief van 27 januari 2003 over de deelname van ambtenaren van de administratie Binnenlandse Aangelegenheden, inbegrepen de provinciale afdelingen, aan examenjury's voor personeel van lokale en regionale besturen roept een aantal vragen op.

De diverse beleidsniveaus hebben daar allerlei bedenkingen bij. Voor zover ik goed ben ingelicht, is deze brief tot stand gekomen zonder enig overleg met de gouverneurs. Het zijn toch de gouverneurs die de hiërarchische en functionele chefs zijn van de gewestambtenaren, die het verbod krijgen om nog langer in jury's te zetelen. Ik heb intussen vernomen dat er toch een overleg met de gouverneurs is geweest.

De gemeentebesturen laten blijken dat zij het helemaal niet zien zitten om voor hun examens in zee te gaan met Jobpunt Vlaanderen omdat Jobpunt te weinig ervaring heeft met het rekruteren van ambtenaren in de openbare sector en bovendien te duur is. Zo blijkt een bedrag van 2.500 euro geen uitzonderlijke kost voor de deelname aan één juring. Dat vinden wij vrij veel.

De talrijke gewestambtenaren voelen zich geblaemd omdat zij vaak tegen zeer kleine vergoedingen de gemeenten bijstaan bij de rekrutering van ambtenaren. Zij spenderen heel wat weekends en avonden aan het voorbereidingswerk en de verbeteringen. Men zou hun deelname aan de examens kunnen zien als het ter beschikking stellen van hun kennis ten voordele van de gemeenten en de OCMW's. Tegelijkertijd houden ze toezicht op het objectieve verloop van de procedure. Zij kunnen, veel beter dan de jobpunters, garant staan voor een objectieve werving van het personeel. Objectieve werving is toch een van de hoekstenen van een gelijk en goed personeelsbeleid.

Mijnheer de minister, ik begrijp dat u de verplichting tot deelname aan jury's geschrapt wil zien bij de statutaire aanwervingen en bevorderingen, maar de autonomie van de gemeenten is een belangrijk aspect. Gemeentebesturen die in een van de gewestambtenaren een geschikt jurylid zien, moeten de mogelijkheid hebben om die bepaalde ambtenaar aan te duiden. Mijnheer de minister, u bepaalt in uw schrijven dat als een klacht wordt ingediend, de ambtenaren de klacht zelf niet mogen behandelen. Dat is vanzelfsprekend. Wanneer zij klachten behandelen die betrekking hebben op gemeenten waarmee zij hebben samengewerkt, blijkt dat zij zich bij de afhandeling van het dossier in de

Schepens

praktijk afzijdig houden. De ambtenaren weten zelf wel dat zij daarin niet tussenbeide moeten komen.

Mijnheer de minister, bent u op de hoogte van de teleurstellende reacties van de gemeenten in verband met dit schrijven ? Hebt u weet van het demotiverend karakter van de brief op een deel van de ambtenaren ? Denkt u eraan om het radicale verbod, dat de excessen wil beknotten, enigszins te relativeren ?

De voorzitter : De heer De Smet heeft het woord.

De heer Bart De Smet : De CD&V-fractie vindt het verbod voor gewestelijke ambtenaren om in jury's te zetelen, niet onlogisch. Ambtenaren die bevoegd zijn voor het uitoefenen van het administratief toezicht moeten zeer zorgvuldig en onafhankelijk kunnen optreden in hun contacten met de lokale besturen. Het is niet denkbeeldig dat de gewestelijke ambtenaren moeten oordelen over handelingen van lokale besturen waarin personeelsleden functioneren, waarover zij hebben gejureerd bij de aanwerving.

Om belangenvermenging te voorkomen, lijkt het ons aangewezen dat gewestelijke ambtenaren niet aan zulke jury's deelnemen. Dat doet niets af aan de kwaliteiten waarover deze mensen beschikken.

De voorzitter : Minister Van Grembergen heeft het woord.

Minister Paul Van Grembergen : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik waardeer het dat deze vraag wordt gesteld. Zo kan ik de beslissing motiveren. Jobpunt Vlaanderen is een bemiddelingsorgaan, dat experts aanspreekt om vervolgens tot selectie over te gaan. Jobpunt zelf doet de selectie niet. In de kostprijs zijn alle nodige publicatiekosten, ook in de kranten, inbegrepen.

De werving en de bevordering van personeel voor lokale besturen en provincies is een belangrijke en delicate aangelegenheid. Er ontstaan snel discussies over bevoordeling in de gemeenteraden. Dit is iets dat de voorbije jaren sterk verminderd is. Twintig jaar geleden was dat nog schering en inslag, maar de voorbije jaren is op dat vlak ongelooflijk veel vooruitgang geboekt. De fracties die nu in de gemeenteraden zetelen, gaan daar nu heel deontologisch mee om. Dit neemt echter niet weg dat er zich op sommige ogenblikken nog een probleem kan voordoen, wat dan het bewijs is van wat men

vroeger heeft weggeduwd, maar dan plots weer een kans krijgt om het hoofd op te steken. Dit is dus de reden waarom de hele procedure van selectie van ambtenaren delicaat blijft en uiterst omzichtig moet worden omkaderd.

Objectiviteit en afstandelijkheid bij de beoordeling van de kandidaten zijn een hoeksteen voor de geloofwaardigheid van de overheid waarvan de lokale besturen het eerste aanspreekpunt zijn. Sinds de zogenaamde 'Krachtlijnen voor het personeelsbeleid' van 1993 is op dat vlak een belangrijke weg afgelegd.

Op 27 januari 2003 heb ik inderdaad de instructie gegeven dat de ambtenaren van de administratie Binnenlandse Aangelegenheden, zowel van het centraal bestuur te Brussel als van haar provinciale afdelingen, niet meer kunnen deelnemen aan examenjury's voor de werving en de bevordering van personeel van de lokale besturen en de provincies. Deze ambtenaren zorgen voor de voorbereiding van de dossiers inzake de uitoefening van het administratief toezicht.

Zoals u weet, is dat toezicht de jongste jaren aanzienlijk versoepeld. Sinds de recente decreten van 15 juli 2002 zijn nagenoeg alle beslissingen nog enkel onderworpen aan het algemeen toezicht, en moeten veruit de meeste besluiten niet meer naar de toezichthoudende overheid worden gezonden. Het algemeen toezicht wordt in de praktijk pas effectief in werking gesteld op basis van klachten of bezwaren van raadsleden of burgers.

De jongste jaren neemt het aantal klachten, bezwaren of vragen aan de toezichthoudende overheid toe. Ik hoef u waarschijnlijk niet te zeggen dat elke burger bij wijze van spreken met de Raad van State in zijn binnenzak zit. Dat komt niet alleen door een grotere mondigheid en kritische zin van burgers en raadsleden, maar is ook een gevolg van de toezichtprocedure : het is de in het decreet bepaalde wijze om de toezichthoudende overheid te vatten over een dossier.

U zult het met mij eens zijn dat, ook omwille van de geloofwaardigheid en het vertrouwen van de burger in de overheid in al haar geledingen, het onderzoek van de toezichthoudende overheid met volle objectiviteit en afstandelijkheid moet gebeuren, waarbij elke schijn – waarbij het woord 'schijn' een woord is met juridische betekenis – van betrokkenheid of partijdigheid moet worden vermeden.

Van Grembergen

In het concrete geval van benoemingen en bevorderingen is het resultaat van het examen een doorslaggevende factor voor de gemeenten en provincies bij de selectie van de meest geschikte kandidaat. Ik acht het dan ook niet langer aangewezen dat de ambtenaren die, uit hoofde van hun functie betrokken kunnen worden bij het onderzoek van eventuele bezwaren, zelf actief een rol spelen in de procedure die leidt tot de besluitvorming op lokaal niveau. Dat zij, als een klacht wordt ingediend, die zelf niet mogen behandelen, is vanzelfsprekend. Maar we stellen aan de hand van de concrete klachten vast dat bij indieners van bezwaren toch vaak het gevoel van betrokkenheid aanwezig blijft als een lid van de toezichthoudende administratie deelneemt aan de jury. De toezichthoudende overheid moet elke schijn van partijdigheid weren.

Ten gevolge van een recente klacht en op advies van mijn administratie, heb ik mijn beslissing genomen, na grondige afweging van de verschillende argumenten. Het standpunt dat ik heb ingenomen is principieel en in het belang van een afstandelijke dossierbehandeling. Het doet geenszins afbreuk aan het werk en de inzet van de betrokken ambtenaren in de jury's waaraan zij in het verleden hebben deelgenomen. Er is dan ook in geen enkel opzicht sprake van een blamage. Ikzelf en mijn administratie hebben reeds meerdere reacties ontvangen over dit standpunt. Die zijn overwegend positief. Sommigen hebben me gefeliciteerd, anderen hebben opmerkingen gemaakt. Waar uitleg kan worden gegeven, wordt die aanvaard als correct.

Ik ben ook op de hoogte van de teleurstelling van ambtenaren met veel plichtsbesef en voor wie ik veel waardering heb. Ze moeten begrijpen dat de deelname van toezichtambtenaren aan examenjury's op deontologisch vlak aanleiding kan geven tot problemen.

De lokale besturen en de provincies hebben voldoende mogelijkheden om competente jury's samen te stellen. Ze kunnen bijvoorbeeld een beroep doen op ambtenaren van andere besturen of andere, in de verschillende materies bevoegde administraties. Ik heb daarnaast in mijn brief aan de gemeenten en provincies ook gewezen op de recente mogelijkheid om te werken via het Vlaams Selectiecentrum voor Overheidspersoneel, Jobpunt Vlaanderen, waarin behalve de Vlaamse overheid ook meerdere lokale besturen participeren. Een aantal steden en gemeenten is vennoot en participeert bijgevolg in het bestuur en de organisatie van

Jobpunt. Vanzelfsprekend is er geen enkele verplichting.

Ik heb mijn beslissing in mijn brief van 27 januari 2003 meegedeeld aan de gouverneurs, aan de directeur-generaal van de administratie en aan de lokale besturen en de provincies. De gouverneurs en de directeur-generaal hebben ondertussen ook de nodige instructies gegeven aan de ambtenaren van respectievelijk de provinciale afdelingen en de centrale administratie. Deze motieven hebben me geleid bij het nemen van mijn beslissing.

De voorzitter : De heer Schepens heeft het woord.

De heer Cis Schepens : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik hoor u graag zeggen dat het 20 jaar geleden schering en inslag was dat er discussie was over aanwervingen en bevorderingen, en dat daardoor problemen ontstonden. U zegt zelf dat afstandelijkheid een hoeksteen is van goed beleid, en u voegt daaraan toe dat er sinds 1993 een belangrijke weg is afgelegd. Het algemeen toezicht is er gekomen. Ik heb daar soms twijfels over. Er zijn gemeenten die pleiten voor meer specifiek toezicht. Er worden vragen gesteld over begrotingen, omdat een principiële goedkeuring door de milieuraad er niet is bijgevoegd, terwijl het hele verslag van de milieuraad wel is bijgevoegd omdat alle punten op de agenda van die begroting daar ter sprake zijn gekomen.

Mijnheer de minister, u zegt dat de klachten toenemen als gevolg van de mondigheid en van het verminderd toezicht. Steeds meer mensen zijn mondig geworden en dat geeft aanleiding tot veelvuldiger klachten. Ik twijfel daaraan. De ambtenarij heeft soms meer macht gekregen dan de politiek, en dat leidt daar ook toe.

Veel ambtenaren zullen gelukkig zijn met uw antwoord. De aanleiding tot uw brief was een klacht over de veelvuldige deelname van een ambtenaar aan examens. Dan voelen de anderen zich gepakt en ontstaat er ongenoegen. Veel kleine gemeenten zullen een beroep blijven doen op die mensen of op mensen van andere gemeenten. Dan mogen de verplichte advertenties worden geplaatst bij Jobpunt, er is toch nog een verschil in prijs tussen eigen ambtenaren en ambtenaren van andere gemeenten.

Mijnheer de minister, u zegt dat enkele grote Vlaamse steden deelnemen aan Jobpunt. Is het logisch dat ambtenaren deelnemen aan het bestuur van die organisatie ?

Minister Paul Van Grembergen : Jobpunt Vlaanderen is een soort vennootschap die een opdracht heeft, maar op geen enkele wijze in het selectieproces tussenkomt.

De heer Cis Schepens : Als u met Jobpunt Vlaanderen werkt, dan krijgt u geen opmerkingen van de Vlaamse administratie. Maar als u zonder hen werkt, bekijkt men dat met een andere bril.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 15.25 uur.*
